

Na osnovu člana 148 Poslovnika Skupštine Crne Gore („Službeni list RCG“ br. 51/06 i 66/06 i „Službeni list CG“ br. 88/09, 80/10, 39/11, 25/12, 49/13, 32/14, 42/15, 32/14, 42/15, 52/17, 17/18, 47/19, 112/20, 129/20, 65/21, 48/24 i 820/24), na Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima, Vlada Crne Gore podnosi sljedeće amandmane:

AMANDMAN I

Član 23 Predloga zakona, mijenja se i glasi:

„U članu 56 na kraju stava 1 tačka se zamjenjuje zarezom i dodaju riječi: „kao i dokaz o vrijednosti nepokretnosti koji izdaje organ lokalne uprave nadležan za naplatu poreza, u skladu sa zakonom.“.

Poslije stava 3 dodaju se dva nova stava koja glase:

„Dokaz o vrijednosti nepokretnosti iz stava 1 ovog člana je rješenje o utvrđivanju poreza na promet nepokretnosti koje izdaje organ lokalne uprave nadležan za naplatu poreza, čiji iznos osnovice za oporezivanje nije manji od 200.000 eura.“

Obaveza u pogledu dostavljanja dokaza o vrijednosti nepokretnosti iz stava 4 ovog člana, ne odnosi se na državljane država članica Evropske unije ili članove njihovih porodice bez obzira da li su ti članovi državljani država članica Evropske unije, kao i državljane Republike Island, Kneževine Lihtenštajn, Kraljevine Norveške i Švajcarske Konfederacije.“

Obrazloženje

Predloženim amandmanom dodatno se precizira odredba člana 23 iz Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima, odnosno člana 56 Zakona o strancima, u cilju jasnog definisanja uslova za odobravanje privremenog boravka radi korišćenja i raspolaganja pravom na nepokretnosti, odnosno utvrđivanja visine vrijednosti nepokretnosti koju stranac treba da posjeduje da bi mu se odobrila dozvola za privremeni boravak radi korišćenja i raspolaganja pravom na nepokretnosti. Naime, samo u 2022. godini ovim strancima je odobreno blizu 4.000 dozvola za privremeni boravak, u 2023. godine oko 4.100 ovih dozvola, 2024. godine oko 4.529, dok je u 2025. godini odobreno oko 5.260 dozvola za privremeni boravak po navedenom osnovu, a bez ograničenja visine vrijednosti nepokretnosti. Propisivanjem minimalne vrijednosti nepokretnosti u iznosu od 200.000 eura, utvrđenom na osnovu rješenja o porezu na promet nepokretnosti koje izdaje organ lokalne uprave nadležan za naplatu poreza, obezbjeđuje se jasniji i objektivniji kriterijumi za odobravanje dozvole za privremeni boravak po navedenom osnovu, a u cilju sprječavanja eventualnih zloupotreba i jačanju kontrole. Na ovaj način se doprinosi i dosljednijoj primjeni zakona.

Takođe, predloženim amandmanom, od obaveze prilaganja dokaza o vrijednosti nepokretnosti izuzimaju se državljani država članica Evropske unije ili članovi njihovih porodica bez obzira da li su ti članovi državljani država članica Evropske unije, kao i državljane Republike Island, Kneževine Lihtenštajn, Kraljevine Norveške i Švajcarske Konfederacije.

AMANDMAN II

U članu 35 Predloga zakona, u izmijenjenom članu 70 stav 4 riječi: „i ako imaju najmanje tri zaposlena koji imaju zaključene ugovore o radu na puno radno vrijeme, od kojih je jedan zaposleni crnogorski državljanin.“ zamjenjuju se riječima: „i dokaz o izvršenim obavezama po osnovu poreza i doprinosa u minimalnom iznosu od 5.000 eura na godišnjem nivou.“

Poslije stava 7 ovog člana, dodaje se novi stav koji glasi:

„Obaveza u pogledu dostavljanja dokaza o o izvršenim obavezama po osnovu poreza i doprinosa u minimalnom iznosu od 5.000 eura na godišnjem nivou iz stava 4 ovog člana, ne odnosi se na državljane država članica Evropske unije ili članove njihovih porodica bez obzira da li su ti članovi državljani država članica Evropske unije, kao i državljane Republike Island, Kneževine Lihtenštajn, Kraljevine Norveške i Švajcarske Konfederacije.“

Obrazloženje

Predloženim amandmanom briše se uslov koji se odnosio na obavezu zapošljavanja crnogorskih državljana u slučajevima kada se pružava dozvola za privremeni boravak i rad za preduzetnike i izvršne direktore u privrednim društvima u kojima su oni jedini vlasnici ili vlasnici više od 51% kapitala, te se uvodi kao uslov produženja, obaveza dostavljanja dokaza o izmirenim poreskim obavezama navedenog pravnog lica u minimalnom iznosu od 5.000 eura na godišnjem nivou.

Prethodno predloženo zakonsko rješenje stvaralo bi administrativna opterećenja pravnim licima, s posebnim akcentom na ona pravna lica koja imaju manji obim poslovanja, a navedeni uslov nije pouzdan pokazatelj da privredna društva izmiruju finansijske obaveze prema državi, niti pokazatelj njihove održivosti u poslovanju.

U cilju obezbjeđivanja pravne sigurnosti i finansijske odgovornosti poslodavca, smatramo da je dokaz o izmirenim poreskim obavezama, relevantan i objektivan indikator, da privredno društvo posluje i doprinosi ekonomiji Crne Gore, te da izmiruje svoje poreske obaveze. Čime se smanjuje i mogućnost eventualnih zloupotreba u izdavanju dozvola za privremeni boravak i rad.

Takođe, predloženim amandmanom, od obaveze prilaganja dokaza o izvršenim obavezama po osnovu poreza i doprinosa u minimalnom iznosu od 5.000 eura na godišnjem nivou izuzimaju se državljani država članica Evropske unije ili članovi njihovih porodica bez obzira da li su ti članovi državljani država članica Evropske unije, kao i državljane Republike Island, Kneževine Lihtenštajn, Kraljevine Norveške i Švajcarske Konfederacije.

AMANDMAN III

U članu 36 Predloga zakona, u dodatom članu 70a (Zapošljavanje stranca u IT sektoru), stav 1 mijenja se i glasi:

„Dozvola za privremeni boravak i rad radi zapošljavanja može se izdati strancu koji se zapošljava u IT sektoru u Crnoj Gori ako ispunjava uslove iz člana 43 ovog zakona, a kao dokaz o opravdanosti zahtjeva priloži ugovor o radu u IT sektoru zaključen sa poslodavcem u Crnoj Gori, na vrijeme od najmanje 12 mjeseci.“

Obrazloženje

Predloženim amandmanom mijenja se u članu 36 Predloga zakona, dodati član 70a stav 1, na način što se briše odredba koja se odnosi na obaveznu neto godišnju zaradu čiji iznos ne može biti niži od tri prosječne neto zarade u Crnoj Gori za godinu koja prethodi godini u kojoj se podnosi zahtjev, a što je u Predlogu zakona, između ostalih propisano kao uslov za izdavanje dozvole za privremeni boravak i rad strancu koji se zapošljava i IT sektoru.

Navedenim se omogućavaju dodatne povoljnosti za regulisanje privremenog boravka za strance koji će se ubuduće zapošljavati u IT sektoru, u smislu da se od istih neće tražiti da, kao dokaz o opravdanosti zahtjeva za izdavanje dozvola, prilažu ugovor o radu u kojem će biti naznačeno navedeno, imajući u vidu da u Crnoj Gori fali IT stručnjaka i da je neophodno stimulacijom države razvijati taj kadar, jer su informaciono-komunikacione tehnologije izuzetna razvojna šansa za državu i društvo. Nedostatak kvalitetno osposobljenog kadra u IT sektoru jedna od osnovnih prepreki uspješnoj digitalizaciji u našoj zemlji.

Takođe, Zakonom o radu propisano je da zaposleni ima pravo na minimalnu zaradu za standardni radni učinak i puno radno vrijeme, odnosno radno vrijeme koje se izjednačava sa punim radnim vremenom u skladu sa ovim zakonom, kolektivnim ugovorom i ugovorom o radu, te da minimalna zarada, u neto iznosu, ne može biti niža od 600,00 eura za zaposlene na radnim mjestima do V nivoa kvalifikacije obrazovanja, odnosno 800,00 eura za zaposlene na radnim mjestima sa VI i višim nivoom kvalifikacije obrazovanja.

Shodno navedenom, brisanjem gore navedene odredbe, pored prethodno navedenog, otklanja se i pravna nesigurnost i eventualna kolizija prethodno predložene norme sa odredbama Zakona o radu.

AMANDMAN IV

U članu 36 Predloga zakona, u dodatom članu 70b (Zapošljavanje stranca u djelatnosti zdravstvene zaštite), stav 1 mijenja se i glasi:

„Dozvola za privremeni boravak i rad radi zapošljavanja može se izdati strancu koji se zapošljava u djelatnosti zdravstvene zaštite u Crnoj Gori ako ispunjava uslove iz člana 43 ovog zakona, a kao dokaz o opravdanosti zahtjeva priloži ugovor o radu u djelatnosti

zdravstvene zaštite zaključen sa poslodavcem u Crnoj Gori, na vrijeme od najmanje 12 mjeseci, kao i dokaz o stečenom nivou obrazovanja i kvalifikacije.“.

Obrazloženje

Predloženim amandmanom mijenja se u članu 36 Predloga zakona, dodati član 70a stav 1, na način što se briše odredba koja se odnosi na obaveznu neto godišnju zaradu čiji iznos ne može biti niži od tri prosječne neto zarade u Crnoj Gori za godinu koja prethodi godini u kojoj se podnosi zahtjev, a što je u Predlogu zakona, između ostalih propisano kao uslov za izdavanje dozvole za privremeni boravak i rad strancu koji se zapošljava i zdravstvenom sektoru.

U Crnoj Gori postoji izražena potreba za stručnim kadrom u zdravstvenom sektoru, posebno kada je riječ o deficitarnim zanimanjima kao što su ljekari, medicinske sestre i drugo zdravstveno osoblje. Predloženim izmjenama unaprijeđuje se dostupnost zdravstvenog kadra i stvaraju uslovi za olakšano angažovanje stručnjaka u navedenoj oblasti, u cilju poboljšanja kontinuiteta u pružanju zdravstvenih usluga i većem stepenu zdravstvene zaštite u Crnoj Gori.

Takođe, Zakonom o radu propisano je da zaposleni ima pravo na minimalnu zaradu za standardni radni učinak i puno radno vrijeme, odnosno radno vrijeme koje se izjednačava sa punim radnim vremenom u skladu sa ovim zakonom, kolektivnim ugovorom i ugovorom o radu, te da minimalna zarada, u neto iznosu, ne može biti niža od 600,00 eura za zaposlene na radnim mjestima do V nivoa kvalifikacije obrazovanja, odnosno 800,00 eura za zaposlene na radnim mjestima sa VI i višim nivoom kvalifikacije obrazovanja.

Shodno navedenom, brisanjem gore navedene odredbe, pored prethodno navedenog, otklanja se i pravna nesigurnost i eventualna kolizija prethodno predložene norme sa odredbama Zakona o radu.

AMANDMAN V

Član 74 Predloga zakona, mijenja se i glasi:

„Poslije člana 217 dodaju se dva nova člana koja glase:

„Član 217a

Postupci za izdavanje i produženje vize započeti prije dana stupanja na snagu ovog zakona okončaću se u skladu sa Zakonom o strancima („Službeni list CG“, br. 12/18, 3/19, 86/22 i 77/24).

Postupci za izdavanje i produženje dozvole za privremeni boravak, dozvole za privremeni boravak i rad, dozvole za stalni boravak i potvrde o prijavi rada započeti prije dana stupanja na snagu ovog zakona okončaću se u skladu sa Zakonom o strancima („Službeni list CG“, br. 12/18, 3/19, 86/22 i 77/24).

Postupci po zahtjevu za utvrđivanje da je podnosilac zahtjeva lice bez državljanstva započeti prije dana stupanja na snagu ovog zakona okončaću se u skladu sa Zakonom o strancima („Službeni list CG“, br. 12/18, 3/19, 86/22 i 77/24).

Postupci po zahtjevu za izdavanje putnog lista za stranca i posebne putne isprave za stranca započeti prije dana stupanja na snagu ovog zakona okončaće se u skladu sa Zakonom o strancima („Službeni list CG“, br. 12/18, 3/19, 86/22 i 77/24).

Član 217b

Strancu kojem je prije dana stupanja na snagu ovog zakona, izdata dozvola za privremeni boravak radi korišćenja i raspolaganja pravom na nepokretnosti koju posjeduje u Crnoj Gori, postupak po zahtjevu za produženje dozvole za privremeni boravak podnijetom nakon dana stupanja na snagu ovog zakona, okončaće se u skladu sa Zakonom o strancima („Službeni list CG“, br. 12/18, 3/19, 86/22 i 77/24).““

Obrazloženje

Predloženim amandmanom propisuje se postupanje u slučajevima u kojima je strancima izdata dozvola za privremeni boravak radi korišćenja i raspolaganja pravom na nepokretnosti, na način da će se u slučaju produženje dozvole za boravak, postupati shodno uslovima propisanim u skladu sa Zakonom o strancima („Službeni list CG“, br. 12/18, 3/19, 86/22 i 77/24), čime se štite njihova prava stečena u prethodnom periodu i obezbjeđuje pravna sigurnost.

PREDSJEDNIK,

Mr Miloško Spajić